

КРУГЛИЙ СТІЛ З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ ІГОРЯ КАЧУРОВСЬКОГО

85-річчя відомого поета й прозаїка, перекладача й літературознавця було відзначене урочистими заходами і в Спілці письменників, і в Будинку вчителя, а 12 грудня 2003 р. в Національному музеї Тараса Шевченка відбувся круглий стіл “Ігор Качуровський: грані таланту”. Вшанувати творчі здобутки ювіляра зібрались відомі письменники й науковці, а оскільки круглий стіл проходив під егідою Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, то вступне слово виголосив його директор – акад. *Микола Жулинський*.

Про перекладацький доробок майстра, що охоплює близько 660 поетичних творів, перекладених з двох десятків давніх і нових мов, розповів *Леонід Череватенко*. Він наголосив на творчих принципах Качуровського-перекладача: це різнобічність перекладацьких зацікавлень плюс точність відтворення змісту й формальних особливостей першотвору – точність, що доходить до буквалізму. Втім, *Максим Стріха* висловив думку, що буквалістична настанова не завжди дозволяє якнайточніше передати те, що хотів сказати автор, – це спостереження було проілюстроване зіставленням двох українських версій XXXV сонета Петрарки – зразково точного перекладу Ігоря Качуровського і вільнішого перекладу Григорія Кочура.

Надія Степула зауважила, що Качуровський доклав зусиль до популяризації культурних скарбів Італії не лише як перекладач з італійської, а й як упорядник антології “Італія в українській поезії”, куди ввійшли “італофільські” твори багатьох українських поетів, від Пантелеймона Куліша і Лесі Українки до Ліни Костенко й Оксани Пахльовської.

Про ще один упорядкований Качуровським тематичний збірник – “Хрестоматію української релігійної літератури” (кн. перша: “Поезія”) – поінформував *Дмитро Степовик*. У хрестоматії представлено три століття і 160 імен.

Вадим Скуратівський розповів про наукові зацікавлення ювіляра та поділився своїми міркуваннями про нього як історика культури. Багатолітню дослідницьку працю Ігоря Качуровського над середньовічним європейським письменством Скуратівський мотивує не лише впливом Бориса Ярхо, видатного медієвіста, чиї лекції молодий Качуровський слухав студентом Курського педінституту, – цей інтерес до Середньовіччя, на думку Скуратівського, має й іншу мотивацію: справа в тому, що Качуровському притаманне особливе “медієвістне” ставлення до писаного слова, коли впорядкований текст сприймається як проєкція божественної впорядкованості Всесвіту.

Активну участь у дискусії взяли також професори кафедри теорії літератури та компаративістики Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка. *Олександр Астаф'єв* звернув увагу, що як теоретик літератури Качуровський відмовився від історичного підходу на користь формального методу (що споріднює його з Володимиром Державиним): його цікавить насамперед стильова диференціація літературних напрямів і течій. *Олександр Ткаченко* зосередився на деяких термінологічних нюансах у працях Качуровського-віршознавця, а *Наталія Костенко* деталізувала його теорію тонічного віршування.

Колишня аспірантка тієї ж кафедри *Олена Бросаліна* спробувала з'ясувати, як сформувався естетичний кодекс Ігоря Качуровського. Власне, відповідь на це питання дає сам Качуровський в одному зі своїх листів до Михайла Ореста, називаючи імена тих, під чий диктат він, за власним висловом, писав розділ “Естетика” в книзі свого світогляду. Це Артур Шопенгауер, Оскар Вайлд, Іван Бунін і проф. Борис Ярхо. З Шопенгауером Качуровського єднає ідеалістичний погляд на мистецтво як на втілення найвищих духовних сутностей, з Вайлдом – культ прекрасного, з Буніним – безкомпромісний традиціоналізм, а з Ярхо – концепція автономності мистецтва, тобто незалежності мистецького розвитку від суспільно-історичних умов.

Учасники та гості круглого столу мали можливість ознайомитися з експозицією, на якій були представлені книжки Ігоря Качуровського – переважно раритетні діаспорні видання.

Олена Бросаліна

Слово і Час. 2004. №3